

Blackout Poetry

– en anderledes måde at arbejde med digte på

Thea Marie Munk Pedersen uddannet folkeskolelærer ved UCL Lillebælt i Odense med linjefagene dansk, engelsk og samfundsfag

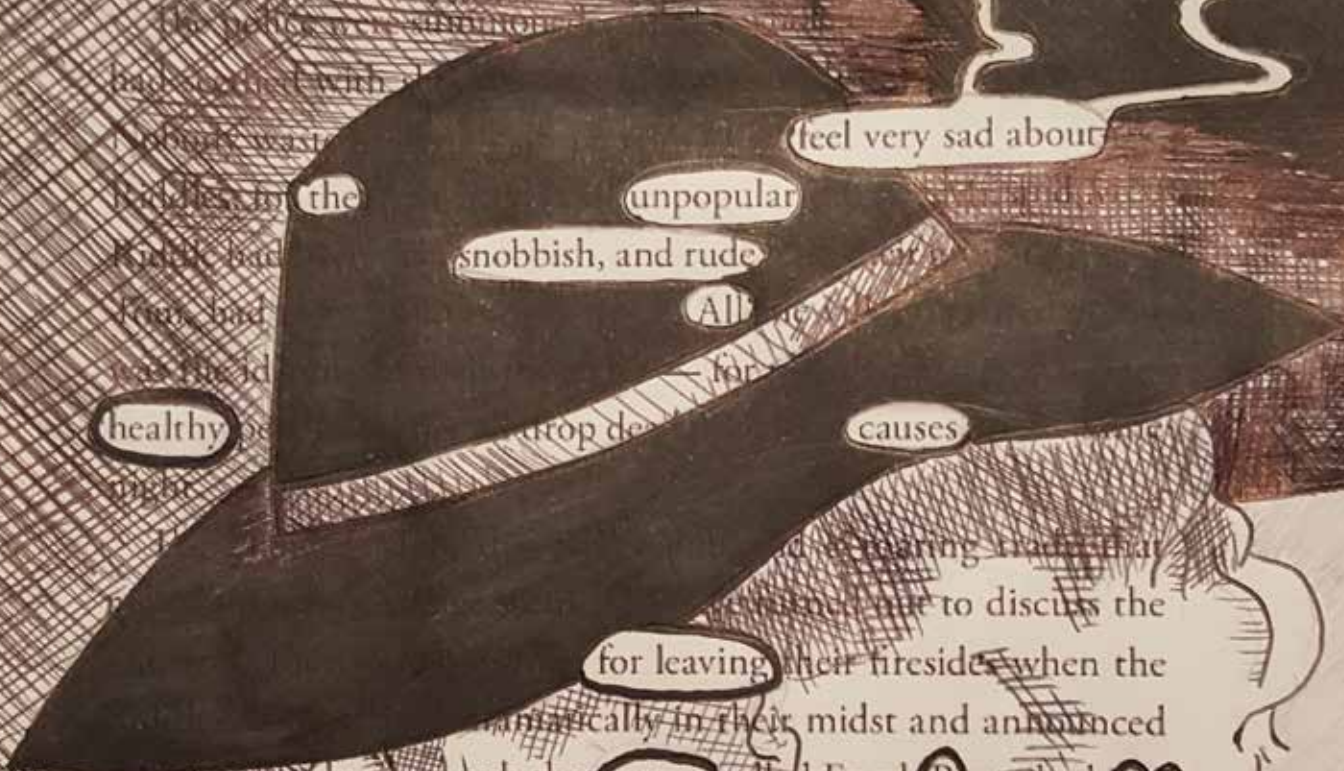
Som lærer overvejer jeg kontinuerligt, hvordan jeg kan gøre min undervisning interessant og meningsfuld for de elever, jeg skal undervise. I alle sprogfag arbejdes der med digte, et emne, der for flere elever måske kan føles lidt svært og abstrakt. Da jeg for et par år tilbage stødte på Blackout Poetry, tænkte jeg, at her var muligheden for at kombinere arbejdet med digte og sprogtilegnelse på en mere kreativt og sjov måde.

Hvad er Blackout Poetry? Jeg var i gang med at scrolle igennem forskellige ideer til undervisning på app'en «*Pinterest*», da et interessant billede dukkede op. Det var et stykke papir, hvor en stor del af siden var tydeligt overstreget med sort sprittusch, mens enkelte ord var ladet tilbage og tog form som et digt. Jeg var imponeret; denne måde at arbejde med digte på var fuldstændig ny for mig, og

den stod i skarp kontrast til de mange analyser af digte jeg selv har skullet lave som elev i både folkeskolen og gymnasiet. Samtidig var det også anderledes ift. selv at producere et digt ud fra en blank side. Her kunne det være besværligt blot at få startet på digtet, og ofte endte man ud med et hjemmelavet digt af en lidt kedelig og intetsigende karakter. Det er sandsynligvis ikke alle elever, der oplever

digte som svære at arbejde med, men i Mette Kirk Mailands bog *Genreskrivning i skolen* beretter hun også om elever der oplever arbejdet med den lyriske genre som «mærkeligt», «kedeligt» eller «svært at forstå». Arbejdsformen *Blackout Poetry* byder derimod på nye muligheder i arbejdet med digte, som måske kan vække elevernes interesse for genren på en ny måde.

healthy

feel very sad about

the

unpopular

snobbish, and rude

All

causes

for leaving

a man

yes

at

and several people. "Never!"

lived

for

drinks and

details

he was odd," she told the eagerly listening vil-

Blackout Poetry handler i bund og grund om, at man ud fra en side i fx en bog udvælger bestemte ord, der kan udgøre et digt. Resten af sidens ord overstreges derefter med eksempelvis en sort sprittusch. Dermed står man med et færdigt digt, som er baseret på en anden forfatters ord, men nu er sat sammen, så de udgør en helt ny mening og også en ny genre. Hvilke ord der vælges til digtet, er fuldstændig op til den enkelte – og det samme er måden man vælger at overstrege de resterende ord på. Digtene kan på den måde tage mange drejninger, som kan overraske én, mens man er i gang med at konstruere dem.

Fokus på sproget. Om man arbejder med *Blackout Poetry* på dansk, engelsk, tysk eller et andet sprog er for så vidt ligegyldigt. Jeg oplever, at arbejdsmetoden har store potentialer, fordi den netop kan benyttes indenfor alle sprogfag, hvor den skærper elevernes fokus på konstruktionen af sproget både indenfor den lyriske genre, men også generelt. For at eleverne kan udvælge de ord, der skal udgøre deres digt er de nødt til at overveje, hvilke ord der passer sammen, om bøjningerne af de forskellige ord er korrekte, om ordene understøtter den mening, de ønsker at få frem i digtet osv. Eleverne skal dermed gøre sig mange overvejelser, når de udvælger de ord, de ønsker at bruge i deres digt, og dermed skabes der et fokus på sproget igennem en sjov og kreativ arbejdsproces.

Man kan måske ikke arbejde med *Blackout Poetry* på alle alderstrin; eleverne er nødt til at have læsefærdigheder og

grammatisk forståelse i en eller anden forstand for at kunne udvælge de ord, der kan give mening i digtet. Jeg kunne dog forestille mig, at man på de yngre klassetrin kunne starte ud med *Blackout Poetry* i danskfaget, og her benytte eksempelvis bøger der svarer til det læseniveau eleverne befinder sig på. Da det er en kreativ måde at sætte fokus på sproget på, er det måske netop en god idé at benytte sig af arbejdsformen i de yngre klasser?

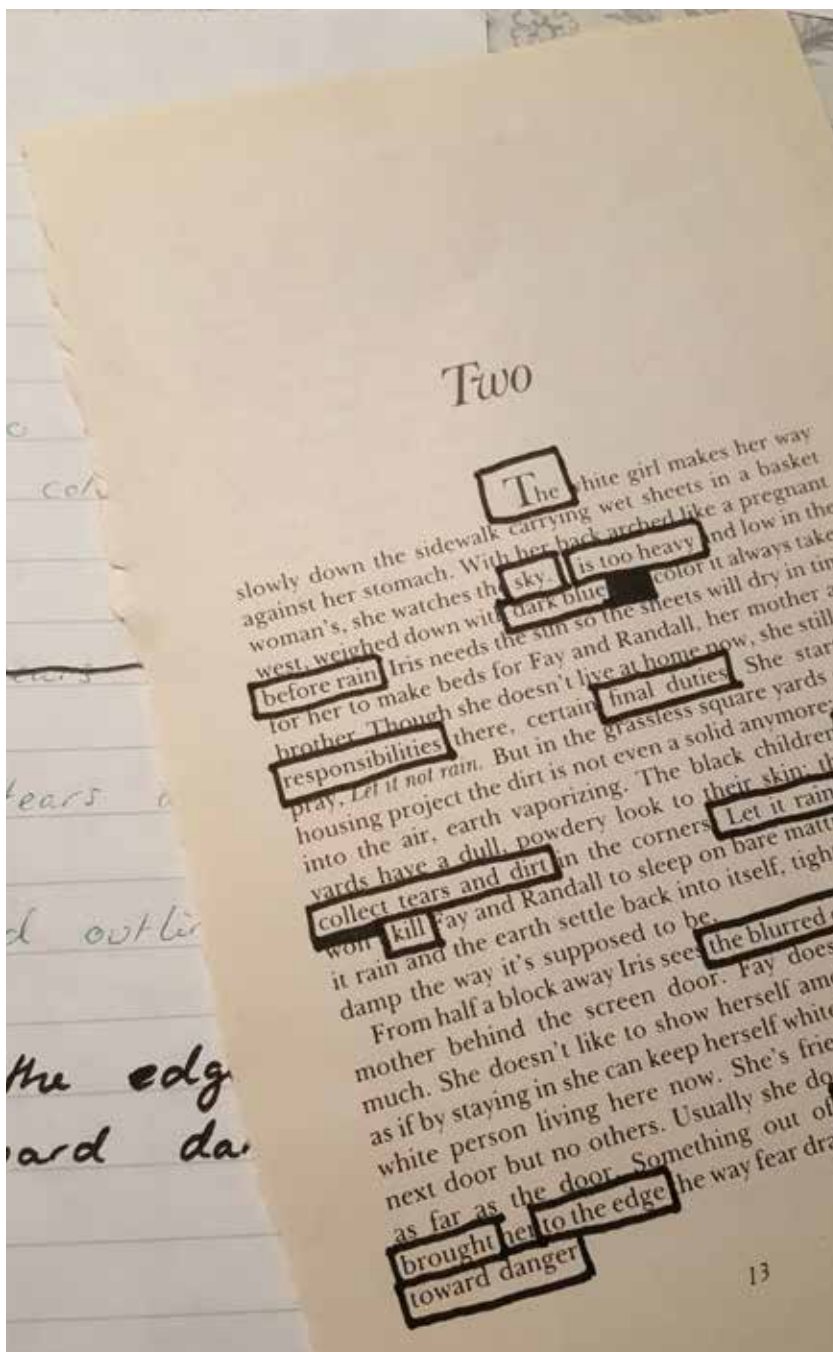
Differentiering og *Blackout Poetry*.

Arbejdsformen lægger op til flere differentieringsmuligheder i undervisningen, og for mig er dette endnu en grund til at denne måde at arbejde med digte på er attraktiv. Materialet kan være en side fra en hvilken som helst bog, avis, ugeblad, computermagasin, sportsblad, en udskrift fra en facebooksamtale, email osv. Her er det kun fantasien, der sætter grænser. Skal ordene være enkle og letlæselige ift. elevernes niveau, eller skal de udfordres med sværere ord skrevet i en tung og kompakt tekst? Alle sprogfagene kan på denne måde også være med, da undervisningen let kan tilpasses hver enkelt elev. Man kan jo medbringe forskellige materialer og så lade eleverne vælge, det de foretrækker mest. Man kan også lade eleverne tage udgangspunkt i deres yndlingsfortælling, så de på forhånd har et positivt forhold til det materiale, de arbejder med. Der kan være mange måder at inddrage elevernes egne beslutninger vedrørende materialet og arbejdsprocessen på, hvilket gerne skulle højne elevernes motivation for at arbejde med digtene og det sprog, der er omdrejningspunkt for undervisningen.

Arbejdsprocessen byder også på forskellige muligheder for at arbejde kreativt. Et «blackout» digt kan ganske enkelt være en side, der primært er overstreget med sort sprittusch og enkelte tilbageblevne ord, der udgør digtet. Men et «blackout» digt kan også være langt mere kreativt, hvilket en hurtig google søgning kan afsløre. Man kan fx angive læseretningen ved at lave små stier mellem ordene, man kan lave en tegning på siden, der understreger betydningen i digtet – eller måske udvider betydningen, man kan også benytte andre farver end den sorte osv. Eleverne får dermed mulighed for at sætte deres eget personlige præg på digtet, og en elev der er udfordret på det boglige plan, har her mulighed for at brillere på det kreative plan.

Hvordan kan man arbejde med *Blackout Poetry*?

Der kan være forskellige måder at arbejde med *Blackout Poetry* på. Nogle er fortalere for, at eleverne selv kan sidde og sysle med det alene og fordybe sig i deres egen individuelle arbejdsproces uden for mange instrukser eller for meget indgriben fra lærerens side. Andre giver en mere udførlig og detaljeret beskrivelse af, hvordan eleverne skal arbejde med digtene, «step by step». Det må være op til den enkelte lærer at overveje, hvad der passer bedst til netop hans eller hendes klasse, da det må være læreren, der bedst kender elevernes behov og forudsætninger. Ikke desto mindre vil jeg give mit bud på, hvilke enkeltdele arbejdsprocessen kunne bestå af:

1) Vælg nogle passende materialer, som eleverne har lyst til at arbejde med – bøger, artikler, facebook mm. Er det ikke muligt fysisk at rive sider ud af et blad fx, så tag kopier i stedet og arbejd med dem.

2) Lad eleverne vælge det, de har lyst til at arbejde med. Nogle sider indeholder måske nogle ord, der fanger dem, eller også har de positive personlige associationer til de værker der arbejdes med og det er spændende at se, hvad de rent faktisk kan få ud af siderne.

3) Eleverne bør bruge blyant til at lave cirkler omkring de ord, som de overvejer at bruge (eller skrive ordene på et ark papir ved siden af). Start fx ud med at vælge et navneord/et navn på siden/et personligt stedord og overvej så hvilket ord, der bør komme bagefter. Hvad tilbydes der af ord på den side eleven har valgt og hvad passer sammen grammatisk? Eleverne kan med fordel snakke om deres overvejelser i par eller grupper og på den måde støtte hinandens arbejdsproces indtil digtet er, som de vil have det.

4) Nu er ordene valgt og der skal streges ud. Inden der streges ud kan eleven overveje digtets mere kreative udformning. Skal digtet have en bestemt tegning som baggrund? Skal læsevejen støttes af små, hvide stier på siden?

Skal de overflødige ord slet ikke streges ud med sort, men derimod med en anden farve? Uanset hvad de vælger, er det vigtigt at eleverne overvejer, hvorfor de netop satser på dette udtryk. Hvilken følelse ønsker de at modtageren skal stå tilbage med?

5) Så skal der overstreges, tegnes og/eller farves efter alle kunstens regler!

Digtene kan blive enormt flotte, og deres mening kan reflektere dybe og stærke følelser hos eleverne. Jeg synes bestemt, at de skal vises frem, så eleverne kan beundre hinandens værker. Hvis eleverne er ok med det, kunne det være sjovt at analysere et par af digtene, der måske netop nu er mere vedkommende og personlige, fordi det er en klassekammerat, der har lavet det.

Yderligere information. Hvis man ønsker at finde flere informationer om *Blackout Poetry*, så er mit råd til at starte med en googlesøgning, og derefter kigge på alle de meget flotte og kreative digte, der popper op. Flere af digtene er knyttet til folks egne blogs, hvor de lægger digtene op, og hvor man kan få mere information. Austin Kleon er bl.a. en af dem, som har udgivet sine «blackout» digte og også undervist i denne "skriveform" ved flere lejligheder, og han deler bl.a. ud af sine erfaringer på sin blog austinkleon.com.

For å finne ferdige eksempler på Blackout Poetry på andre språk, kan man for tysk bruke søkeord som «Versteckte Verse» eller «Schwarzmalerei», for fransk «caviardage» eller «poème express» og for spansk «poesia blackout» eller «poesia oscura».